Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan MVWS Deadline: 25-09-2026

23/9/26

[redacted]

Nota actief openbaar
Ja

Directoraat Generaal Volksgezondheid
Directie Publieke Gezondheid

Opgesteld door
[redacted]

nota

TER BESLISSING

Kamervragen over nieuwe misstanden met massadonatie

Datum
02 september 2026

Kenmerk
4509208-1102797-PG

Bijlage(n)
0

1. Aanleiding

Op 2 september 2026 hebben de leden Vliegenthart (PRO) en Wendel (VVD) vragen gesteld aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over nieuwe misstanden met massadonatie (2026Z17712), naar aanleiding van berichtgeving over spermadonor S.

Separaat stuurt u de Tweede Kamer op dezelfde dag (25 september) drie brieven over donorconceptie:

- De antwoorden op de vragen van het lid Poortman (CDA) over het bericht 'Massadonor Simon al bijna tien jaar bekend bij instanties, maar niemand greep in' (2026Z18201).
- De antwoorden op het schriftelijk overleg (SO) inzake Maximumaantal kinderen per spermadonor volgens het CBO-advies.
- Een Kamerbrief over historisch onderzoek naar donorconceptie en de uitvoering van de motie-Vliegenthart.

2. Geadviseerd besluit

Ik adviseer u akkoord te gaan met de inhoud en verzending van de beantwoording van de Kamervragen.

3. Kernpunten

U opent de beantwoording van deze vragen met een oplegbrief met een algemene inleiding op de impact van de casus donor S. U kondigt daarin ook de drie andere Kamerbrieven aan die gelijktijdig naar de Tweede Kamer worden verzonden.

De vragen van PRO en VVD richten zich (net als de vragen van het CDA) op de acties die het ministerie van VWS heeft ondernomen nadat het in augustus 2017 op de hoogte was gesteld van een signaal over massadonor S. Uit de reconstructie blijkt dat destijds de wettelijke grondslag ontbrak om het Cdkb-register te onderzoeken. Al in 2017 was besloten om de Wdkb te wijzigen, met de verwachting dat de wettelijke grondslag binnen twee à drie jaar zou zijn geregeld. Pas na de inwerkingtreding van de wetswijziging van de Wdkb in 2025 kon worden vastgesteld dat sprake was van een overschrijdingsdonor en konden betrokkenen hierover worden geïnformeerd.

Een belangrijk punt is dat er geen toezicht mogelijk is op spermadonatie in de privésfeer. U beveelt wensouders daarom aan zich goed te laten informeren en, wanneer zij kiezen voor privédonaties, afspraken tussen wensouders en donor privaatrechtelijk vast te leggen.

Met betrekking tot de oprichting van een Nederlandse donorbank legt u uit geen mogelijkheden te zien om het tekort aan spermadonoren met overheidsmaatregelen op te lossen. Ook is het de vraag of een nationale donorbank daadwerkelijk tot meer spermadonoren zal leiden. Bovendien kan ook met een nationale donorbank niet worden gegarandeerd dat spermadonoren uitsluitend doneren voor behandelingen in Nederlandse fertiliteitsklinieken.

Gezien de reeds verrichte reconstructie naar besluitvorming rond het signaal van donor S. ziet u geen reden de casus specifiek te laten onderzoeken. Het is aan de onderzoekers die het historische onderzoek donorconceptie zullen gaan uitvoeren om te bepalen of casussen zoals die van donor S. bij het onderzoek worden betrokken. Wel kan het historische onderzoek naar donorconceptie meer inzicht opleveren in de wijze waarop dergelijke casussen hebben kunnen ontstaan.

4. Toelichting

a. Financieel-economische gevolgen, arbeidsmarkteffecten en regeldrukeffecten
N.v.t.

b. Juridische aspecten
Zie kernpunten.

c. Politieke en maatschappelijke context
Er is veel politieke en maatschappelijke aandacht voor misstanden rond donorconceptie. De berichtgeving over massadonor S. is hier het meest recente voorbeeld van. Mede op basis hiervan is de motie Vliegenthart (36677-23) ingediend en aangenomen. Deze motie verzoekt de regering een onafhankelijk onderzoek naar misstanden bij donorconceptie in te stellen. Naast de set vragen van Vliegenthart (PRO) en Wendel (VVD) zijn er ook Kamervragen over hetzelfde onderwerp gesteld door Poortman (CDA).

5. Afstemming
De antwoorden zijn afgestemd met WJZ, de IGJ, ZonMw, NVOG en Fiom.

6. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

[redacted]